

i Skolen. Hvis Staten altsaa blander sig ind i dette Konkurrenceforhold og støtter de 8 Skoler mod andre saadanne Skoler, der af ideelle Grunde ikke ville være med, saa mener jeg i Modsætning til det ærede Medlem, at man gør Uret mod disse andre Skoler. At det virkelig er underlige Forhold, man kommer ind i, viste sig maaske klarest ved den ærede Ministers Udtalelse. Den højtærede Minister sagde, at naar man støttede disse københavnske Skoler, som slutte sig sammen, ved Statsgaranti og paa anden Maade, som der her er Tale om, saa var der jo ingen Ting i Vejen for, at man senere kunde støtte andre Skoler, som ikke ville gaa ind under denne Institution. Men idet man stiller sig saaledes, tager man jo hele Grunden bort for det Forslag, som foreligger, thi hele Forslaget, som i Virkeligheden er udgaaet fra Ministeriet, hviler jo paa den Betragtning, at man skal faa Skolerne til at slutte sig sammen for paa den Maade at modarbejde Konkurrencen. Det er det, Ministeriet har forlangt af Skolerne, at de skulle slutte sig sammen, thi saa længe de staa som indbyrdes konkurrerende Anstalter, kunde man, som Ministeren sagde, ikke hjælpe dem. Derfor danner man altsaa en Institution, der skal forhindre Konkurrencen, men naar man saa alligevel ogsaa vil støtte Konkurrenterne over for denne Institution, kan jeg rigtignok ikke se andet, end at det bliver fuldstændig meningsløst. Mig forekommer det, at det naturlige vilde være, at Skolerne gaa den Vej, de finde tjenligst for deres Formaal. Lad de 8 Skoler slutte sig sammen, saa meget de ville, lad dem danne en Institution som den, de her foreslaa, lad dem forhøje Skolepengene, og lad Lærerne gennem deres Fagforening drive Lærerlønningerne saa højt op, som de ville, saaledes som Planen er, men lad blot *Staten* holde sig uden for dette Konkurrencespørgsmaal! Man siger, at man ikke kan gøre det, uden at man faar Statens Garanti, men hvis det virkelig er saaledes, at de 8 Skoler ikke kunne faa deres Prioritetsforhold ordnede uden Statens Garanti for den store Institution, som her skal tilvejebringes, saa vil det jo betyde, at man ikke har den fornødne Tillid til, at den kan klare sig, og da er det ganske overordentlig betænkeligt, at Staten støtter Institutionen som saadan. Det, vi hidtil have gjort, naar vi have garanteret 3die Prioriteter, har været at støtte enkelte Skoler, med Hensyn til hvis Forhold vi dog kunde danne os nogen Mening. Men her at gaa hen og støtte en

Institution, hvis Udvikling i Fremtiden man ikke kan vide noget om, vil være i høj Grad betænkeligt. Det vilde være Uret at støtte den i Konkurrencen med de andre private Skoler, der ikke gaa med i Institutionen, thi disse ville i Forvejen have overordentlig vanskeligt ved at klare sig i Konkurrencen med den store Institution paa Grund af den Magt, den faar ved Sammenslutningen, og jeg vil derfor endnu en Gang advare imod, at Staten blander sig i denne Konkurrence.

Berntsen: Til det foreliggende Af-snit af Budgettet er der stillet nogle Ændringsforslag, som jeg skal tillade mig korteligt at omtale. Men før jeg gaar over dertil, skal jeg tillade mig at sige et Par Ord om det Spørgsmaal, der er kastet ind i Debatten angaaende Højskolerne og Understøttelserne til dem. Dette Spørgsmaal er blevet berørt saavel af den ærede Ordfører som af det ærede Medlem for Viborg (C. Ravn). Jeg skal da gøre opmærksom paa, at dette Ting i sin Tid, da Højskoleloven blev vedtaget, med Villie søgte at værne om de mindre Skoler, idet man gik ud fra, at disse Skoler, selv om de ikke have et stort Elevental, dog indtage en saadan Plads i den paagældende Egn, at det gjorde dem berettigede til at bestaa og at modtage Understøttelse af Staten. Thi det kan jo ikke nægtes, at de store Skoler, selv om de ogsaa ere udrustede med større Lærerkrafter, undertiden have et saa stort Elevental, at Undervisningen nærmest er at betragte som Foredrag ved almindelige Folkemøder. De store Skoler ville aldrig faa den Indflydelse paa den enkelte Elev, som kan tilvejebringes paa de mindre Skoler, men det er jo en Selvfølge, at det aldrig har været Højskolelovens Mening eller de Mænds, som have været virksomme ved denne Lovs Affattelse, at man skulde kunne snige sig en Understøttelse til, og det forekommer mig, at de Udtalelser, som i Dag faldt fra det ærede Medlem fra Viborg, om de end ikke indeholdt en direkte, saa dog en indirekte Sigtelse for, at der finder Misbrug Sted ved enkelte af disse Skoler. Jeg vilde da finde det mere hensynsfuldt over for Højskolerne i Almindelighed, om en Folke-tingsmand, naar han blev bekendt med, at saadanne Misbrug fandt Sted, nævnte en saadan Skoles Mand direkte for vedkommende Minister, for at han kunde undersøge, hvorledes Forholdene ere, og sørge for, at saadanne Skoler miste deres Understøttelse, hvis der begaas den Slags Misbrug som det at tage sine Tjenestekarle og